

УРУЧЕНЕ ПОВЕЉЕ АКАДЕМИЈЕ ИНЖЕЊЕРСКИХ НАУКА СРБИЈЕ ЗА ЖИВОТНО ДЕЛО И ВРХУНСКА ИНЖЕЊЕРСКА ОСТВАРЕЊА

У Клубу посланика у Београду, 4. маја 2015. године свечано су други пут уручене повеље Одељења рударских, геолошких и системских наука Академије инжењерских наука Србије (АИНС), за животно дело у науци и инжењерству и за врхунска инжењерска остварења.

Лауреати Повеље академик Љубомир Клерић за животно дело у науци и инжењерству, ове године су **проф. др Душан Салатић**, редовни члан АИНС, за животно дело у области рударских наука и инжењерства, **проф. др Александар Грубић**, редовни члан АИНС, за животно дело у области геолошких наука и инжењерства и **проф. др Властимир Матејић**, редовни члан АИНС, за животно дело у области системских наука и инжењерства.

Лауреати Повеље проф. др Димитрије Антула за врхунска инжењерска остварења, ове године су **др Радомир Митић**, редовни члан ИАС, за остварења у рударству, **др Радуле Поповић**, дописни члан АИНС, за остварења у геологији и **проф. др Слободан Крчевинац**, дописни члан АИНС, за остварења у системском инжењерству.

Свечаност је отворио проф. др Слободан Вујић, секретар Одељења рударских, геолошких и системских наука АИНС. Лауерате, њихово научно и инжењерско дело представио је проф. др Раде Јеленковић, председник Комисије за награде, а повеље уручио проф. др Бранко Ковачевић,

председник АИНС. У име лауреата беседио је и захвалио на признањима проф. др Александар Грубић. Атмосферу свечаности улепшао је концерт гудачког квартета „Интермецо“.

Установљењем ових признања, намера Одељења рударских, геолошких и системских наука АИНС је отклањање склоности порицања, негације, непризнавања и непоштовања заслужности наших савременика, њиховог научног и инжењерског дела и постављање белега разграничења између културе сећања и недопустивости заборављања. У амбијенту дубоко укореењених погрешности то није лако, али је неопходно и пресудно важно у овом времену. Истакао је у уводном обраћању секретар Одељења рударских, геолошких и системских наука АИНС проф. др Слободан Вујић.

Подсетимо се ...

Љубомир Клерић (Суботица, 1844 – Београд, 1910), дипломирани инжењер рударства, универзитетски професор, академик. Рођен у Суботици у породици немачких досељеника. По преласку у Београд породица мења презиме Клер у Клерић, а његово име Julius у Љубомир. Школовао се у Суботици и Београду. Технички факултет Велике школе у Београду уписао је 1862, после друге године студија као „државни питомац” упућен је на студије рударства на Рударску академију у Фрајберг. Зимског семестра 1867/68. прелази на Циришку политехнику да изучава машинство. Следеће године завршава студије рударства у Фрајбергу, наставља специјалистичко усавршавање на Рударској академији у Берлини и паралелно стиче практична инжењерска искуства у немачким рудницима у Вестфалији, Саксонији, Горњој Шлезији и Пшибраму у Чешкој.

По повратку у Београд 1870, ради као писар у Рударском одељењу Министарства финансија Кнежевине Србије. У Немачкој и Француској студијски борави 1872. где патентира конструкцију бушаће гарнитуре са ужетом, која улази у широку употребу. Наредне године враћа се у Србију са Р. Хофманом и посвећује геолошким истраживањима Венчаца, Рудника, Космаја, а на Авали проналази лежиште живе. Ангажује се на геолошким истраживањима трасе железничке пруге Туприја-Алексинач и успешно изводи истраживања лежишта гвожђа у Орону у Африци.

Конструктор је телеметра, поларног пантографа, тракториографа, и инструмента за цртање кривих другог реда.

За редовног професора за предмет „Механика и наука о машинама” на Великој школи биран је 1875. Предмет је 1880. подељен на „Теоријску механику” и „Науку о машина”, Клерић преузима први предмет. Веома се анагажовао на подизању и унапређењу високог школства, био је декан Техничког факултета, основао је Катедру за нацртну геометрију са пројективном геометријом и графостатиком, био је министар просвете и црквених послова, министар народне привреде, члан Државног савета, Комисије за формирање Универзитета уместо Велике школе 1905.

За редовног члана Српског ученог друштва изабран је 1872, а 1887. именован за члана Српске краљевске академије (СКА) заједно са Ј. Панчићем, Д. Нешићем и Ј. Жујовићем. Приступну беседу „О теорији компензације” одржао је марта 1888. За секретара Одбора за природне науке СКА изабран је 1891. Предлагач је Николе Тесле за дописног члана СКА 1894.

Аутор је бројних научних радова, књига и универзитетског уџбеника „Теоријска механика I-III”.

Учествовао је у српско-турском и у српско-бугарском рату. Одликован је Медаљом за храброст и Таковским крстом, белгијски краљ Леополд II одликовао га је Леополдовим орденом.

Димитрије Антула (Београд, 1870 – 1924) геолог, доктор геолошких наука, универзитетски професор. Студије геологије завршио 1891. на Природно-математичком одсеку Филозофског факултета Велике школе у Београду и радио као суплент и професор у Трећој мушкој гимназији у Београду. Током специјализације на Универзитету у Бечу (1894 – 1896) истраживао је велику Абихову збирку кредних фосила са Кавказа и 1886. одбранио докторску дисертацију на тему “Uber die Cephalopoden der unteren Kreide des Kaukasus”. Публиковањем (1899, Беч) дисертација је ушла у светску литературну класику о цефалоподима доње креде.

Био је државни геолог у Рударском одељењу Министарства народне привреде (1897 – 1919) и директор Генералне рударске дирекције у Београду (1919 – 1924). На Техничком факултету у Београду предавао је Техничку геологију са минералогijом (1907 – 1922).

Организовао је рударски одељак Краљевине Србије на Светској изложби у Паризу 1900. и на изложбама у Лијежу 1905, Милану 1906, Лондону 1907. и Торину 1911. После I светског рата до изненадне смрти 1924. руководио је обновом рударске привреде Краљевине СХС.

Бавио се регионалном геологијом, биостратиграфијом, истраживањем и експлоатацијом минералних сировина. У књизи о лежиштима минералних сировина у Србији, синтетизовао је све што се о лежиштима знало до почетка XX века.

Аутор је Рудничке карте Краљевине Србије 1900, књиге Рударско законодавство у суседним и страним државама 1909. и књиге Геолошка истраживања у тимочком андезитском масиву 1909.

Повеље су први пут додељене 2013. године, лауреати за животно дело у науци и инжењерству били су *академик Стеван Карамата*, почасни члан АИНС, за област геолошких наука и инжењерства, *проф. др Драгиша Драшкић*, почасни члан АИНС, за област рударских наука и инжењерства и *проф. др Радивоје Петровић*, редовни члан АИНС, за област системских наука и инжењерства, а лауреати за врхунска инжењерска остварења *проф. др Александар Грубић*, редовни члан АИНС, за остварења у геологији, *др Љубомир Спасојевић*, дописни члан АИНС, за остварења у рударству и *проф. др Властимир Матејић*, редовни члан АИНС, за остварења у системском инжењерству.